

opazil kaj dobrega, je priznal in pohvalil, naj je storil prijatelj ali sovražnik, Izraelec ali pagan; kjerkoli pa je videl kaj napačnega ali grešnega, je grajal in obsojal brez ozira na to, je-li grešnik preprost človek ali imeniten oblastnik, — brez strahu, naj mu odkrito posvarjenje nakoplje tudi najhujše sovrašтво, magari tudi smrt! Kako veličastno je n. pr. nastopil v svojem domačem mestecu, Nazaretu! Čeravno je vedel, da ga čaka kamenjanje, ako ne bo po všečnosti govoril svojim domačinom, vendar ni v svojem govoru odstopil niti za las od resnice, kakor jo je poznala njegova vsevednost.

Kako zelo je ljubilo Jezusovo Srce resnico in odkritosrčnost, vidimo tudi iz tega, ker so se mu prvi hip na moč prikupili vsi preprosti, odkritosrčni — vsi resnicoljubni ljudje, nasprotno pa ga vselej užalili lažnivci in hinavci! Saj vam je znano, kako zelo se je razveselil svojega učenca in apostola, sv. Jerneja ali Natanaela, ko ga je uzrl prvokrat. Že od daleč mu je zaklical častne besede: „Glejte, ta je Izraelec, v katerem ni nobene zvijače!“ Znano je pa tudi, da zaradi nobenega drugega greha ni tako zelo poprijemal farizejcev, kakor zaradi lažnive hinavščine in kačje zvijačnosti.

Končno moram poudarjati tudi to, da je bil v smrt obsojen zato, ker je govoril resnico.

Lahko torej izprevidite, kako se tudi mi prikupimo Jezusu, ako ljubimo resnico, sovražimo pa laž.

Brata.

(Spisal Boleslav.)

(Konec.)

Jkako je preteklo zopet eno leto. Ivan je začel vedno bolj neredno živeti.

Ko gredó nekega večera iz gostilne Ivan in njegovi tovariši, se nekdo domisli, da bi šli razgrajat pod okno nekega profesorja, na katerega so bili že dalje časa jezni. Takoj so bili vsi pripravljeni. Profesor je stanoval v stranski ulici nekega predmestja.

A tu so jo enkrat iztaknili. Nekdo je ravno potrkal na okno, ko pride redar, jednega prime ter ga vpraša, kaj hočejo. Ta se mu misli izmuzniti, a redar ga je imel že v svojih krempljih. Drugi njegovi tovariši hitro zbežijo.

Drugi dan se je vse zvedelo, kdo so bili nočni razgrajači. In med temi je bil tudi Ivan. Nihče ni pač pričakoval, da bo imelo to tako hude nasledke. Takoj drugi dan so bili vsi ti dijaki izključeni iz vseh srednjih šol in vrhutega jih je zaprla še sodnija, ker so kalili javni mir.

Novica, da je Ivan izključen, je tako pretresla njegovega očeta, da v prvem hipu ni vedel, kaj bi storil. Ko ga malo mine ta strah, napreže konja ter se odpelje v mesto.

Ivana je dobil slučajno doma.

„Ivan, Ivan, kaj vendar počenjaš!“ mu reče žalostno oče, ko ga zagleda. „Tako sem skrbel zate, da bi si malo lažje kruh služil, sedaj mi pa narediš tako žalost! Kaj boš sedaj počel?“

„E, bom že kaj“, mu odgovori sin pikro.

Oče ni več vedel, kaj naj počne. Sin ga je tako užalil s svojo nehvaležnostjo, da je odšel domov.

Ivan je kmalu prestal od sodnije določeno kazen. Ko je prišel iz zapore, je začel misliti, kam bi šel. Slučajno pride z nekim prijateljem skupaj, in ta mu nesvetuje, naj gre za pisarja k nekemu odvetniku. Ta res gre in prevzame službo.

Ivana je zelo jezilo, ker so ga izključili iz šole. Brata se je od sedaj še bolj ogibal. A nasprotno je Tonče vedno pazil nanj in govoril ž njim, kedar je mogel.

* * *

Preteklo je zopet precejšno vrsto let. Bližale so se velike počitnice. Videlo se je, da bodo zopet boljši dnevi nastopili za Puščavnikove. Kajti letos so se pripravljali na Antonovo novo mašo.

Stari puščavnik je bil zopet bolj vesel, ker je upal, da bo Anton pregovoril Ivana, da se bo zopet vrnil na dom. Niso ga mogli pregovoriti, da bi šel

domov in se poprijel poštenega dela. V mestu je še vedno pisaril pri odvetnikih in popival, da je bilo le malo življenja še v njem.

Prišel je čas Antonove nove maše. Vse je bilo v veselju. Po vasi so postavljali slavoloke in pletli vence.

Pri Puščavnikovih pa niso bili nič kaj veseli. Brata Ivana kar niso mogli dočakati. Anica in Anton sta neprenehoma hodila gledat, kedaj pride, a zastonj sta čakala. Anton ni nikdar mislil, da je Ivan tako mrzel proti njemu. Saj mu je vendar zadnjič tako za-trjeval, da pride. A ni ga bilo.

Prišla je sobota pred novo mašo. Zjutraj napreže Puščavnik konja in gre v mesto po sina. Na stanovanju dobi strežnico. Ta mu pove, da je šel Ivan za nekaj dni od doma.

Nesrečni oče ne ve, kaj bi storil. Ves potrť gre domov.

Drugi dan je bila nova maša. Vsi so bili nekako potrťi; vsem je bilo neizrečeno hudo, ker je bil Ivan do njih tako mrzel.

* * *

Anton je bil sedaj kapelan v sosednji vasi. Vedno je poizvedoval za Ivanom, a ni ga mogel najti.

Nekega dne dobi Puščavnik pismo od svojega sina. Pismo je prinesla potovka.

Oče ga ves vesel vzame in bere. Pismo se je glasilo:

„Dragi oče!

Vem, da sem Vam in vsem domačim — odveč! Zato grem letos prostovoljno z Avstrijci v Bosno. Ne vprašujte po meni; ko dobite pismo v roke, mene že ne bo na Avstrijskem! —

Vaš nesrečni sin

Ivan.“

Puščavnik je prebledel. Krčevito je stisnil pismo, potem pa zaklical: „O nesrečni moj Ivan!“ Potem se je zgrudil na stol, in tam ostal kakor pribit.

Prišli so domačini in ga prenesli v posteljo. Začelo se mu je blēsti. Enkrat je klical svojega Ivana, naj pride k njemu, drugič ga je spet podil od sebe.

Drugi dan je bil nekoliko boljši. A vedno je tožil, kako mu vse vre po glavi. Prišli so gospod župnik in ga spravili z Bogom.

Puščavnik ni več vstal. Črez dva meseca so ga spremili k večnemu počitku.

* * *

Bilo je tri leta po teh dogodkih. Nekega večera je korakal zaprašen popotnik proti Puščavnikovi hiši. Pazno je ogledoval kraj, kakor bi mu bil neznan.

Ko pride do hiše, potrka na vrata. Nobenega glasu. Potrka drugič; vse tiho.

Nejevoljen krene proti vasi.

Pri prvi hiši vpraša, kje so Puščavnikovi

Siv starček mu pove, da je oče umrl vsled žalosti, ker je šel starejši sin Ivan prostovoljno, ne da bi se poslovil, v vojsko in da je mlajši sin Anton župnik v sosednji vasi. Sestra pa — da je šla v samostan, in da je domovje na prodaj.

Tujec gre torej k župniku.

Prijazno ga je sprejel gospod Anton. Tujec mu poda pismo. Anton pogleda pisanje in prebledi. Bila je bratova pisava. Pismo se je glasilo:

„Predragi oče!

Z zadnjimi močmi Vam pišem te vrstice! Najprej Vas prosim — odpustite svojemu nesrečnemu sinu! Za božjo voljo Vas prosim — odpustite! Drugače ne bom mogel mirno spati v tuji zemlji. Prosite še Antona in Anico, naj mi odpustita.

Se le sedaj spoznam, kako napačno sem prej živel! Ah, slaba tovaršija — kam me je zapeljala! A zato sem prejel tudi zasluženo kazen! Noge, s katerimi sem toliko let hodil po napačnih potih — so mi odrezali! In moje prsi, v katerih sem gojil toliko sovraštva do Vas in do Antona — so prestreljene.

Moči mi pešajo! Kmalu bom moral stopiti pred ostrega in pravičnega sodnika! . . .

Spominjajte se me in molite za nesrečnega Ivana, da se enkrat zopet vidimo.

Zadnji pozdrav od nesrečnega

Ivana.“

„O nesrečnež!“ vikne Anton — se zgrudi na stol in začne jokati kot otrok.

Ko se malo utolaži, mu pove tujec, da je bil Ivanov prijatelj, da sta se spoznala že na poti in da sta tudi v vojski skrbela drug za drugega.

Drugo jutro je šel tujec v svojo domovino.

* * *

Kaki dve leti za temi dogodki so tudi gospoda Antona spremili župljani k večnemu počitku.

Žalostno so peli vaški zvonovi in marsikdo si je skrivaj obrisal solze, ki so mu silile v oči.

In zakaj tudi ne... Saj so bili gospod Anton tako dobri, tako darežljivi. Kdor je bil v potrebi, je dobil gotovo pri gospodu Antonu pomoči, če jih je prosil. A sedaj jim je bila odvzeta ta podpora, za vedno odvzeta...

Anica je v samostanu dosegla jako visoko starost. Noben dan ni pozabila moliti za nesrečnega brata Ivana.

A naposled so se tudi njej iztekli dnevi in preselila se je tja, kamor si je vedno želela, v družbo svojih bratov in starišev, k svojemu nebeškemu Ženinu, ki mu je radovoljno darovala lepšo polovico svojega življenja...

Sladkosnedni Lojzek.

(Selko.)

Sladkor, rožiči, potice. — To je dišalo Matjanovemu Lojzku. Le to mu je bilo hudo, da ni prišel prav dostikrat v bližino takih stvari. Le enkrat na teden v nedeljo — je mogel grizti kaj sladkega s svojimi zdravimi zobčki.

Vsako nedeljo in sploh vsak praznični dan namreč so prišli teta tam s hribov v dolino k maši. Pred službo božjo so se oglasili vselej nekoliko pri Matjanovih. Seveda niso prišli nikoli prazni — vedno so imeli kje v kakem papirčku kaj sladkega za Lojzka. Zato se je ta veselil vsake nedelje že sedem dni naprej.